

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Βουλευτής Ν. Αχαΐας – Ανεξάρτητος

6485
19-3-19

Ερώτηση προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

ΘΕΜΑ: Πρωθυπουργικά αρχεία ερμητικά κλειστά.

Πρώην πρωθυπουργοί και δεκάδες υπουργοί αρνούνται να τηρήσουν τον νόμο και να παραδώσουν στον θεματοφύλακα της δημόσιας αρχειακής περιουσίας, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (ΓΑΚ), διαβαθμισμένα ή μη έγγραφα από τη θητεία τους. Ενδεχομένως πολλά από αυτά να έχουν καταλήξει σε κομματικά ινστιτούτα, αποθήκες κομματικών γραφείων ή και στο σκονισμένο συρτάρι των πρωταγωνιστών τους και ανά πάσα στιγμή μπορούν να γίνουν βιβλία με πηχυαίους τίτλους και μεγάλες πωλήσεις, αναδεικνύοντας ίσως μόνο την πλευρά της αλήθειας που θέλει να παρουσιάσει στο αναγνωστικό κοινό ο πρωταγωνιστής.

Υπάρχει όμως νομοθέτημα που επιτάσσει το ακριβώς αντίθετο. Επί κυβερνήσεως Σημίτη ψηφίζεται ο νόμος 2846/2000, με τον οποίο συστάθηκε η δημόσια υπηρεσία Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης. Σκοπός της ήταν η τήρηση, η αρχειοθέτηση και η διαβάθμιση του επιπέδου ασφαλείας του αρχείου του εκάστοτε απερχόμενου πρωθυπουργού, υφυπουργού και γενικού γραμματέα της κυβέρνησης. Ωστόσο, εκτός του Κώστα Σημίτη ελάχιστα υπουργικά στελέχη της κυβέρνησης του εφάρμοσαν τον νόμο. Τον Οκτώβριο του 2005, με τον Κώστα Καραμανλή στο τιμόνι της χώρας, νομοθετείται η υπαγωγή της προαναφερθείσας υπηρεσίας στα Γενικά Αρχεία του Κράτους. Το οξύμωρο: ούτε ο ίδιος ο απερχόμενος πρωθυπουργός Κ. Καραμανλής τήρησε τον νόμο που ψήφισε η κυβέρνησή του, αγνοώντας την παράδοση του αρχείου του στα Γενικά Αρχεία του Κράτους.

«Δεν έχουμε αρχεία από τον κ. Καραμανλή» ήταν η επίσημη απάντηση ισχυρίζεται η διευθύντρια των ΓΑΚ Μαριέττα Μινώτου, η προϊσταμένη του Τμήματος Οργάνωσης και Μελετών Χριστίνα Σάρρα και η Γεωργία Τσούρη, η οποία είναι προϊσταμένη της Ειδικής Υπηρεσίας Αρχείων Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης. Επίσης, σύμφωνα με την έγγραφη διαβεβαίωσή τους, μόνο δώδεκα πρώην ανώτατα ή μη κυβερνητικά στελέχη έχουν τηρήσει τον νόμο. Ως προς τους πρωθυπουργούς, μόνο οι Κ. Σημίτης, Γιώργος Παπανδρέου, Λουκάς Παπαδήμος και Παναγιώτης Πικραμμένος κατέθεσαν το αρχείο τους στα ΓΑΚ. Ο Αντώνης Σιμαράς δεν θεώρησε υποχρέωσή του να πράξει τα νόμιμα.

«Το παιχνίδι παίζεται στο αν είμαστε αξιόπιστος φορέας» εξηγεί η κ. Σάρρα για τους λόγους που προφασίζονται κάποιοι πολιτικοί για να μην προωθήσουν τα αρχεία τους στα ΓΑΚ, επισημαίνοντας παράλληλα ότι είναι η μόνη υπηρεσία του υπουργείου Παιδείας που αξιολογήθηκε –βάσει μνημονιακής επιταγής– και οι θεσμοί ζητούσαν αντί για περικοπές την αναβάθμισή της. «Δεν είναι πολλά τα χρόνια από όταν ακουγόταν ότι υπουργοί έπαιρναν αρχεία στο σπίτι τους. Και ο κ. Βενιζέλος το είχε αναφέρει» αφηγείται η ίδια και προσθέτει ότι η μη κατάθεση των αρχείων στα ΓΑΚ «έχει να κάνει με την αντίληψη που έχουν οι πολιτικοί για την παραγωγή του αρχείου. Έχουν μια φεουδαρχική αντίληψη για αυτό που παράγουν. Αυτό πάμε να σπάσουμε». Παρέθεσε δε και το παράδειγμα της χήρας του Ανδρέα Παπανδρέου, η οποία «επέλεξε μέρος του αρχείου του πρώην πρωθυπουργού να πάει στο ΠΑΣΟΚ και άλλο μέρος στη Βουλή».

Όσον αφορά τον ρόλο των ινστιτούτων, όπως το Ινστιτούτο “Κωνσταντίνος Καραμανλής», διαπιστώνουν μεν ότι δεν υπάρχει αρχειακή συνείδηση στην Ελλάδα και γι’ αυτό οι εν λόγω ιδιωτικοί φορείς βοήθησαν αρκετά στη διάσωση αρχειακού υλικού, ωστόσο σε καμία περίπτωση δεν παραγνωρίζουν πως όταν πρόκειται για δημόσιο αγαθό η πρόσβαση πρέπει να είναι ελεύθερη στον πολίτη μέσω της αρμόδιας δημόσιας υπηρεσίας.

Για το ενδεχόμενο παραποίησης όσων εγγράφων δεν έχουν φτάσει στα ΓΑΚ και τα οποία θα μπορούσαν να αναδείξουν μελανά πολιτικά σημεία των πρωταγωνιστών τους, δεν μπορούν ούτε να το διαψεύσουν αλλά ούτε και να το επιβεβαιώσουν. Γι' αυτό και θέτουν ως κύρια παράμετρο την πλήρη ανάδειξη του υλικού. «Η πληροφορία υπάρχει, όπως και με το διαδίκτυο. Το θέμα είναι τι προβάλλεις κάθε φορά από την πληροφορία. Αυτό μπορεί να τείνει να γίνει –σε πολλά εισαγωγικά– παραποίηση. Το θέμα είναι να βλέπεις όλα τα έγγραφα και όχι τα πέντε από τα δέκα, κάτι που θα οδηγούσε σε λανθασμένο συμπέρασμα. Άρα είναι θέμα διάχυσης της πληροφορίας» συμπεραίνει η κ. Τσούρη.

Καταθέσαμε την εύλογη απορία που θα μπορούσε να έχει κάποιος αν έχουν εκδοθεί βιβλία πολιτικών στα οποία παρατίθενται αρχεία που δεν έχουν παραδοθεί στα ΓΑΚ. «Εφόσον έχουν παραδώσει ελάχιστοι τα αρχεία τους, όλα τα βιβλία αυτά είναι εκτός ΓΑΚ» απάντησε η κ. Σάρα, με την κ. Μινώτου να παρεμβαίνει λέγοντας: «Αν πάρετε τον κατάλογο των πρωθυπουργών από τη σύσταση του ελληνικού κράτους μέχρι σήμερα, είναι ελάχιστα τα αρχεία που έχουν κατατεθεί. Δεν μπορεί να βγάλει κάποιος συμπεράσματα για την πολιτική ιστορία της χώρας». Όταν ζητήσαμε να γίνει πιο συγκεκριμένη για την περίοδο μετά τον σχετικό νόμο επί κυβερνήσεως Σημίτη, υποστήριξε ότι το θέμα γίνεται ακόμη πιο περίπλοκο...

Πέρα από τον κοινωνικό και παιδευτικό ρόλο των ΓΑΚ, με δεδομένο ότι εκεί διατηρούνται ιστορικά, πολιτιστικά, διοικητικά αρχεία και όχι μόνο, η κ. Τσούρη κατέδειξε τον τρόπο που αυτός ο αρχαιακός πλούτος μπορεί να αξιοποιηθεί ακόμη και σε περιπτώσεις εθνικών διεκδικήσεων. «Όταν τέθηκε το ζήτημα της διεκδίκησης των γλυπτών του Παρθενώνα ήρθαν εδώ κρατικοί αξιωματούχοι προκειμένου να σχηματίσουν τον φάκελο με την επιχειρηματολογία της ελληνικής πλευράς. Τότε βρέθηκε από τα αρχεία μας ότι η πρώτη διεκδίκηση των γλυπτών έγινε επί Όθωνα. Αυτό αποτέλεσε για τη χώρα μας πολύ σημαντικό νομικό έρεισμα, γιατί το αντεπιχείρημα της άλλης πλευράς ήταν:

“Τώρα τα θυμηθήκατε;”. Κάτι αντίστοιχο έγινε και για τη διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων» αφηγήθηκε.

Παρ' όλα αυτά, και οι τρεις τους έθιξαν το ζήτημα της υποστελέχωσης και της υποχρηματοδότησης που αντιμετωπίζει η υπηρεσία, με εξαίρεση ένα έκτακτο κονδύλι ύψους 200.000 ευρώ που αποδεσμεύτηκε πρόσφατα από το υπουργείο Παιδείας.

«Ουσιαστικά πρωθυπουργικό αρχείο δεν υπάρχει, παρά μόνο σημειώματα υπουργών και υπουργείων, τα οποία είχαν δοθεί στον γ.γ του υπουργικού συμβουλίου Αργύρη Καρρά» απάντησαν αρχικά πηγές από το περιβάλλον του Κ. Καραμανλή, προσθέτοντας ότι το διπλωματικό αρχείο του πρωθυπουργού είναι στο υπουργείο Εξωτερικών. Επίσης αρνήθηκαν το ενδεχόμενο έγγραφα από το πρωθυπουργικό αρχείο του κ. Καραμανλή να έχουν καταλήξει στο “Ινστιτούτο Κωνσταντίνος Καραμανλής...”. Να σημειωθεί ότι ουδεμία απάντηση δόθηκε από τον Αντώνη Σαμαρά.

Κατόπιν τούτων ερωτάσθε:

1. Τι θα πράξετε, ώστε όλο το υλικό να περιέλθει στο ΓΑΚ;
2. Θα αναζητήσετε και θα επιδιώξετε να περιέλθει στο ΓΑΚ όλο το διάσπαρτο υλικό στα Ιδρύματα, Ινστιτούτα, κλπ;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Πρόεδρος Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος Ελλάδος